

piat. labentē statuat. nutante
 erigat. **Ed** g^o munitis aliq^o la-
 borare. **Donc** z vita ista certa-
 me nō deerit: nō exit corona
Null pbat^r n̄ q^o p̄seueraveit usq^o
 i fine: ut postea possit q^o legitime
 certaveit coronari. **Ed** s^o foroz
 paulo: q^o beator^o. Ille tñ vas
 electiois dn̄ice nō an̄ sibi coronā
 v̄dicavit. q^o crāmē oē cōsūma-
 retur: ideoq^o ait certamē bonū
 certavi cursū cōsūmāci fide ser-
 uavi: q^o reliquū reposita est
 m̄ corona iusticie: quā nō solū
 sibi sed eā oib^o diligentibus
 aduētū dn̄i dicit esse reddē-
 dam. **Pulchre** dixit aduētū
 xⁱ diligentib^o: nēo eī festinat
 ad iudiciū. n̄ de inocētia secur^o
 aut qui de labore p̄sumit aut
 aut gracia dn̄i a pia pro xp̄o
 certamiā suffragantur. **Om̄**
 utiq^o p̄rogatiuā habebit et
 ea vidua q^o bñ filios educaveit
 et i liberis gratulabit^r: et maxi-
 me que om̄s quos suscepit dn̄o
 dedit. **Vñ** et et illa ewāgelica
 vidua diuitib^o an̄fert^r: nō solū
 eī q^o totū q^o habuit ad victū
 pauperū misit: sed eā q^o q^o
 duo era detulit dn̄ica voce lau-
 datur idē plenā fidem. **Deniq^o**
 ad hoīs s̄citatē et ille samarita-
 n^o duo era stabulario dedit:
 quib^o vlcera curaret illiq^o a la-
 tronib^o vulnerati. **Ergo** qā et
 sc̄dm̄ vetus testamentū marie
 sororis aaron v̄ginitatē et se

cūdn̄i nom̄i sc̄e maie miris dn̄i
 itegritatem studio sue prolis imi-
 tata ē remuneracionē fidei di-
 uino iudicio consequet^r que nich-
 il ad sc̄li subsidū reservauit.
 sed totū dn̄o sobolis pie mun^o
Enunc **Oratio** **Lipendit.**
Q dn̄e deprecor ut sup̄ hanc
 domū tuā sup̄ h^o altaria que
 hodie dedicant^r sup̄ hos lapi-
 des spiritales quib^o sensible
 tibi templū i singulis saaratur
 cotidian^o p̄sul intendas: orōnes
 q^o seruoza tuoz que i hoc sim-
 duntur loco diuina tua suscipias
 misericordia. **fiat** t^o i odore sanc-
 tificatiois om̄e factū q^o i h^o
 templo fide integra pia seduli-
 tate defertur. et cū ad illā respi-
 cis hostiā salutarē p̄ quā peccatū
 mūdi hui^o aboletur respicias
 eā ad has pie hostias castitat^o
 et diuturno es tuearis auxi-
 lio ut f̄e fiant t^o i odore suauita-
 tis hostie acceptabiles x^o dn̄o pla-
 centes: et itegrū sp̄m̄ eozū aūm
 et corpus sine querele loco usq^o
 i diem dn̄i nr̄i ih̄u xⁱ filij tui ser-
 uare digneris. **Amen**

Explicat sc̄d̄s lib^o b̄ti ambrosij ep̄i
 de viduitate.

Incipit lib^o b̄ti ambrosij ep̄i
 de v̄ginis marie p̄fessione
 et fidei cōfirmacione.

Quoniam commendas
mihi pie munus
tuum quod equum est
meum ambrosia
nisi domini sacra
et pro eius affec
tu tibi asseris
prestancorum reliqua sobole sol
litudinem Et ve ita est apud fide
lem mentem ceteros enim instituis
ut emittas domo atque alienis co
pules istam tecum spiritus habebis
In ceteris quoque vteris patris pie
tatis necessitudine in hac ultra
patrem procedis votoque et stu
dio progredieris ut placeat deo
que cum sit prestancorum causa vo
torum sola tamen soluat quidquam pro
se et pro omnibus filiis debes. Hoc
est sacrificium quod abel obtulit ex
mittiuis omnium suarum fetibus
quod et apostolus pro ceteris laudat ad
corinthios dicens quoniam quod statuit
in corde suo firmum et iudicavit in
corde suo virginem suam seruare bene
facit Igitur et quod minimum iungit
virginem suam benefacit et quod non ita
iungit melius facit. Dominus pulchre
dauid cum desecisset eam gratiam
cum omni gloria interius est non foris in
bonis enim cogitationibus atque immacu
lato castitatis affectu et sincere
propositio consue summa est laus
subterxit dicens Afferentur
regi virgines post eam Et reversus
ad dominum patris proximum eius inquit af
ferentur tibi afferentur in leticia et
exultatione adducetur in templum

regis Que est proxima nisi quod christo
appropinquat cum dicit deus verbum
exurge veni proxima mea forma
sa mea columba mea quae ecce huiusmodi
propter ista. Anquam verbum dei recipit
huiusmodi erat inhonora nisi frat
ubi verbum dei recepit et mundum
ei transfusus est et facta facta est
Denique seruire sicut spiritus vapo
rata flos esse cepit et spirare
odorem fragrantiam castitatis
suauitatem gratie. Dominus et alibi ad
didit oculi tui colubam extra
tacturnitatem tuam eo quod tota spi
ritualis et simplex sicut columba
in cuius spene visus est a iohanne des
cendere spiritus sanctus spiritualia vi
deat et non eum ea quae viderit
tace mysteria Non enim medicorum
vultu tace est et tempus tacendi sicut
tempus loquendi sicut et scriptum
est Dominus dabit mihi linguam erudi
tionis quoniam oporteat dicere ser
monem Virginitatis itaque deo
quodam videri quae comedat sile
tio Ideo etiam gloria interius est non utique
in multiloquio sed in sensibus uel
in penetrabilibus sacramentorum sicut
ipsa dicit ad sponsum quod dabit te
sicut mihi latente vbera matris mee
et inuenies te foris osculabor te
Equidem non spernet me assumam
te et ducam in domum matris mee et
in secretum eius quae concepit me Et super
ait introduxit me rex in cubi
culum suum foris osculatur eam
et ab eo in cubiculum introduci
tur Osculatur eam foris quoniam itaque

Sponsus procedens de thalamo suo
 exultavit cum gygas ad amren-
 dam viam Tamquam gygas foris est
 quia non rapina arbitratus est esse se
 equalem deo. formam serui acce-
 pit foris ergo factus est qui intus erat
Dixit illi intus quoniam legis quod in sinu
 est prius Cognosce illum foris
 quoniam nos querit ut redimat **Fo-**
ris sibi factus est ut in intus esset:
 et fieret medicus in **I**bi ergo
 sumus ubi christus medicus est radi-
 catus et fixus in cordibus nostris
 et ideo sicut ipse precepit cum
 oras intra cubiculum et effunde
 super te aquam tuam **S**ubiculum tuum
 secretum est interiorum **S**ubiculum
 tuum conscientia tua est **D**enique
 ecclesiastes dicit tibi equidem
 in conscientia tua regi ne maledixe-
 ris et irreuerentibus cubitorum
 ne maledicto deoreris diui-
 tem **I**bi ergo ora et ora in occulto
 ut audiat te qui in occulto audit
 et ora in ira et cum discretione
 abdicato occulta de decore
Iustus enim non perditionem timens me-
 ruit sed contagionem.

Quam bona oratio cum mi-
 sericordia: bona oratio
 que ordinem seruat ut primo a
 diuinis incipit laudibus: **E**t
 est cum apud homines agimus beniuo-
 lum volumus iudicem facere qua-
 tomagis cum dominum nostrum precamur?
Primo ergo inuolamur deo sacrificium
 laudis ut et apostolus dicit obse-
 tro ergo primo omnium fieri orationes

obsecrationes postulaciones gratiarum
 actiones **D**oceat te dicitur psal-
 mus octauus qui incipit a dei
 laudibus **D**omine dominus noster quam ad mira-
 bile est nomen tuum in uniuersa terra
 quoniam eleuata est magnificentia tua
 super celos. ex ore israhel et lac-
 tencium profecta laudem **M**attens
 oratio inde sequitur obsecratio ut
 destruat inimicus **P**ostulatio
 ut lunam et stellas videat. lunam
 etiam stellas filios etiam celestis
 gratie luce refulgentes. et quod petit
 prophetus spiritu visurum se esse pro-
 mittit. gratiarum actioque tuetur dominus
 homines et hunc lunam corporis nostri di-
 uina visitatione confirmat vel quod
 homini animam uniuersa gratia subiecit
Dimulit et dominica oratio voce omnia
 comprehendit. quam vulgare non est
 opus. tu autem qui legis quemadmo-
 dum distinguere debeas recog-
 noscas **P**recipue tamen ut dixi com-
 mendanda est oratio sicut premissi
 placiditate animi et tranquilli-
 tate: ut unusquisque sibi constet
 et congruat. et fiat illud quod scriptum
 est. si duo ex uobis conuenerint
 super terram de omni re quamcumque pece-
 rint fiet illis a patre meo qui in celis
 est **U**bi est sunt duo vel tres con-
 gregati in nomine meo: ibi sum in me-
 dio eorum **Q**ui sunt ista duo: nisi
 anima et corpus **U**bi et paulus
 castigabat carnem suam et seruitu-
 ti redigebat ut esse autem tamquam ipse
 patris sue caro subdita et mem-
 beris obtemperaret. ne esset in uno

hoīe disadiū ac bellū mātū se ge-
reret. et legi mētū repugnaret lex
corpis Duo igit^r diuisa rōne q̄-
dam et pace iūgebat scdm qd̄ ip̄e
asseruit dices q̄ xp̄s ē pax nra
qui feat utraq; vnū. et mediū
parietē sepiū soluit inimiciās
ī carne sua ne id ager̄ qd̄ nollēt
atq; id face' qd̄ odisset Isti go duo
sūt aīa et caro Vñ et dauid ait
nō timebo qd̄ faciāt mī caro quā
adūsanē aīe sue nollēt **Quē** tū
duo ut euident^r exp̄mam⁹ nō
solū duo sūt sed etiā duo hoīes
vn⁹ interior alter exterior Isti duo
si sibi ppositi īequalitatē cōtur-
rant ut cogitacōes fact^r et co-
gitacōib⁹ facta cōueniāt: vite
nra nre rota sūt oīa offensione
voluctur. et q̄admodū s̄ptū ē
fiat vox tonitruī ī rota Isti go
duo vnū sūt nec solū vnū sed
vn⁹ hō Vñ et ap̄lus ait ut du-
os conderet ī vno hoīe faciēs
pacē et reconciliaret utroq; ī
vno corpe deo p̄ cruce' īterficiēs
īmiciās ī semetipō ut ī vtrisq;
accessum habeat ī vno spū ad
p̄rē. **Dūt** etiā duo hoīes vetus
et nouus vetus ille p̄cō obnox⁹
et absolut⁹ ac vestimētū veteris
similitudine attritus et lassus q̄
ī baptisate affigit^r cruci Vñ
ap̄lus ait qz vterq; hō nō simul
crucifix⁹ ē cruci ut destruat^r corp⁹
p̄cō ut ultra nō seruiat^r p̄cō **Ve-**
tus igit^r affigit^r ut mouat^r p̄cō
ut nouus resurgat qui renouat^r

p̄ grāa **Dixit** de duob⁹ fortasse
dicat aliq̄s **Qd̄** de trib⁹ dicit.
qm̄ sic h³ s̄ptura vbi duo ul'
tres cōgregati sūt ī noīe meo ibi
ego sū ī medio eorū: **Vñ** utq;
raāo maifesta ē qz idem dixit
apostol⁹ ip̄e at̄ de⁹ pacē facti
fiet vob⁹ p̄ oīa: ut iteger spūs
et aīa et corp⁹ sūt querela ī die
dn̄i nri ih̄u x' seruetur **Vbi** go
tres isti integri. ibi xp̄s ē ī
medio eor⁴: qui hos tres mtus
gubnat ac regit ac fidei pace
cōpoit **Hec** go tā integra p̄ ce-
teris ī se vgo custodiat ut nul-
lam det sc̄are v̄ginitatē q̄relā
et sit inoffensa sine ruga sine
sine macula de qua licet frequē-
tib⁹ libus dixerim⁹: tū memo-
rati pigneris causa hūc ad te
librū condendū arbitrati sum⁹

Bona v̄ginitas que sexū
vtrūq; nō solū absoluit
a crimine: verū etiā prouocauit
ad grāa **Attusam⁹** at̄ plerūq;
femineū sexū. qd̄ erroris cau-
sam īuexerit: et nō cōsiderat⁹
quāto iust⁹ ī nos obiurgatio
retorqueatur **Nā** ut repetam⁹
a p̄ncipio et rerū exordia iter-
rogem⁹ quātū ei delatū sit īues-
tigabim⁹: et quā ī misera con-
diciois huāne fragilitate femina
īuenerit grāa **Nā** tū oīa opa sua
lādaueit dō celū trā maria noc-
tē et diē qd̄ ista p̄ficeret ad vsū
laboris illa ad fr̄m quietis lau-
daueit feras bestias: vbi ad ho-

minē vētū ē. Solū nō videt^r esse
 laudat^r p^r quē gnata sūt omīa
Que igit^r causa ē nō forte ea: quia
 alia ī speac sūt hō ī occulto. **N**ub
 il ī bestijs plus repies q̄ qd^r vi
 detur. **T**hoie nichil ē ī fer⁹ q̄ qd^r
 videt^r: q̄ cū ex aīo cōstet et cor
 pore. hoc vtz ī eo seruit qd^r vide
 tur. illud at ī eo regit hoīez qd^r
 nō videtur. **M**eito itaq; alia ī
 exordio laudant^r. isti⁹ laudatio
 non pmitur sed reservatur: qz
 aliorū ḡna foris hui⁹ intus ē
 aliorū ī natūre hui⁹ ī corde. **Q**uō
 ei tā altū et tā profundū q̄ mēs
 hōis? q̄ quasi ī voluāo quodā
 corpis tegit^r et occultatur ut eā
 aut facile quisq; ītrospice^r et spe
 culari queat. **I**deo ergo hō nō
 an laudatur: qz nō ī forēsi pel
 le sed ī interiori homīe. an pro
 bandus sicq; p̄dicandus ē. **Q**ue
 p̄clare definiuit aplus petrus
 dicens absconditū esse cordis
 hoīez ī īcorruptione quieti et
 modesti spūs: qui ē locuples
 an dnm̄. **M**eito gō differtur
 ut sequatur veneranda eius
 laudatio: au⁹ ī dilao nō dis
 pendū sed īcēmētū ē. **N**emo
 gō se despiciat q̄ volem: nec
 contūtu corpis sese estimet.
Nā et si dixerit sanct⁹ iob nū
 dus exiui de vētre mris mee
 midus et hūc abibo: hūc tū q̄
 non solū int^r hoīes sed etiam
 apud deū diues īueiret^r. **Q**uid
 at locuplea⁹? q̄ qd^r ad ymaginē

dei ē ac silitudinē. **A**d ymaginē
 aut ītenoz ē hō. nō iste exterior:
 ille q̄ sensu estimat^r nō q̄ ocul
 cōprehendit^r. **I**lle gō nob^r expect
 tand⁹ ē qui serius īuestigatur.
Ideo deus nō putauit hōis fabri
 tam esse laudandā: qā maior ei⁹
 ī v̄tute ē porao. **P**reclara quidē
 spēs. et et prestanaoz ceteris.
 aiātib⁹. sed irōnabilia specie
 corpis estimetur: ea at q̄ rōnis
 sūt plena. cōm laudem seques
 trent. **H**omo igit^r m̄ nō tā vultu
 q̄ effrū admirand⁹ emineat atq;
 excellat ut ī hīs laudet^r ī quib⁹
 etiā deus pphetico iudicio lauda
 tur: de quo sc̄ptū ē. **T**erribilis ī
 cōsilijs sup filios hoīm. **H**ui⁹
 opa corā deo luceat qz bona in
 gibus opib⁹ facta contexat: et
 ideo laudao ei⁹ nō ī exordio
 sed ī fine ē. **N**ecō ē nō legitime
 certauit coronabitur. **I**deog
 sapiens tibi diat. an mortē nō
 laudes hoīez quēq; **Q**ua rōne
 hoc dixit supiorib⁹ doant di
 tens. qz ī fine hoīs iudant^r opa
 ei⁹. **E**xpectem⁹ terciū ī q̄ manifesta
 deus snāz suā. **C**ū ei fecisset ho
 minē et posuisset ī paradiso
 opari et custodire. dixit nō esse
 bonū solū esse hoīez: faaa⁹ iqt
 ei adiutorū sc̄dm se. **D**ne mu
 liere igit^r hō nō hz laudē: ī mu
 liere p̄dicat^r. **N**ā cū diat nō est
 bonū solū esse hoīez cōfirmat
 vtz bonū esse gen⁹ hoīmū: si
 virili sexui femineus sexus ac

cedat. **D**imul illud cōsiderandū
quia ille de trā factus et limo ē:
ista de vno et caro quidē limus
sed ille adhuc ī formis iste forma-
tus. **I**ā illud apostolicū p̄clarū
attēsam⁹ exēplū qd̄ habem⁹ scriptū
q̄a relinquet hō p̄rē et matrem
et adherēbit uxori sue et erunt
duo ī carne vna. **D**ac̄mētū hoc
magnum ē: ego at̄ dico ī x̄o et ecclia.

Auertim⁹ itaq; p̄ mulie-
rē celeste illud īpletū eē
mysteriū. eamē ī ea gr̄a figura-
tam p̄t̄ quā x̄s descendit: et eter-
nū illud opus huāne redēptio-
nis absoluit. **U**n̄ et adā vocat
nomē mulieris sue vitā: nā et
ī populis p̄ mulierē successio
huāne series et p̄pago diffundit̄
et p̄ eccliam vitā cōquirūt̄ etna.
Dane negāre nō possum⁹ qd̄ er-
rauit mulier. **Q**uid miraris
tū si infirmior lapsus ē sexus:
cū sit lapsus etiā forāior. **M**u-
lier excusationē h̄z ī p̄d̄: vir
non h̄z. **I**lla ut scriptura asserit
a sapiētissio om̄ serpente de-
cepta ē. tu a muliere: id ē illā
superior creatura decepit. illam
malus licet tū angelus. **S**i tu i-
riori nō potuisti resistē qd̄
illa potuit superiori. **C**ulpa tua
illā absoluit. **S**i de merito culpe
dubitas īrogem⁹ sentēnam
q̄ illi dān̄ ē ī tristitia paries fi-
lios. et ad virū tuū cōuersio tua:
et ip̄e t̄ dñabit̄. **V**iro at̄ dicit̄
terra es et ī terram ibis. **E**t vere

m̄e h̄c sententiā qm̄ quidē adā
qd̄ a dño audierat seruare nō
potuit. quōd potuit seruare mu-
lier qd̄ a viro audiuit. **S**i illū
vox dei nō cōfirmavit: quōd istā
vox firmaret huāna. **D**eniq;
adā cōuenit qd̄ contra diuina
q̄ corā audierat p̄cepta gustas-
set nihil habuit qd̄ diceret
n̄ qd̄ sibi mulier dedisset et
manducasset: mulier at̄ ait
traduxit me serpens et mon-
ducaui. **Q**uāto maior mulieris
absolutio. **N**e arguit̄ h̄c īter-
rogatur. **A**nde illud qd̄ et prior
culpā fatetur. **E**tēi que dicit
se esse seductā testat̄ errorem
erroris igit̄ mediā cōfessio
est. **I**n iudicio ip̄o quāto clemē-
tior mulier viro. **N**e mulierē
suā accusauit. ista serpente: h̄o
ē nec accusata em̄ retorfit. sed
ip̄m̄ accusatorē maluit si posset
absoluē qd̄ ligat̄. **H**abes igit̄ et
culpe absolutioē ī cōfessione:
et sententiā ī executione. **I**n
tristia igit̄ paries filios. **C**ōdep-
natiois sue pond⁹ agnoscat:
min⁹ penalis cōdiciois exe-
quit̄. **P**ro te mulier dolorib⁹
suis militat et remuneratio-
nem ex pena iueit: ut per
filios quos affligit̄ liberetur.
Facta ē itaq; gr̄a ex iniuria. salū
ex infirmitate: scriptū ē ei quā
salua erit p̄ regenerationem
filiorū. **C**um salute itaq; parit
quos ī tristitia parturiunt: et

ad laudem educat quos pepit cum
 dolore. **D**ed dicitur o vir. quia mulier
 temptatio fuit viri. **V**erum est etiam si
 est decora. ecce alia temptatio est. **I**n
 abrahe descendenti in egyptum uxori
 pulchritudo non nocuit. immo
 magis profuit. **H**onoratus est
 ei pro uxore. non ludibrio habitus
 in uxore. **C**ur autem tu vultus deco
 rem in coniuge magis quam morum
 requiras. **P**lacet uxor honesta
 te magis quam pulchritudine: illa eli
 gatur que saram moribus refe
 rat. **N**on est vitium mulieris esse
 quod nascitur. sed vitium viri est querere
 in uxore quo sepe temptetur: in quo
 si firmior fuerit mulier ipsa
 labatur. si fortior vir periclitetur.
Non possumus reprehendere diui
 ni artificis opus sed que delectat
 corporis pulchritudo multo
 magis illa delectat venustas quam
 ad ymaginem est deus intus non for
 ris copiosus. **D**igitur uxor temptatio
 est. esto cauior: quere remedium
 aduersus temptationis periculum. **V**i
 gilate inquit et orate: ne intre
 tis in temptationem. **D**ominus hoc dixit
 vir audivit. mulier impleuit. **S**o
 tidie mulieres ieiunant et non
 munda prestant ieiunia: panem
 agnoscunt. accersunt remedium
Vemel de iudicio mulier man
 ducant: et cotidie ieiunium
 soluit. **C**eu secutus es errantem
 sequere corrigentem. **A**mbos man
 ducastis aut sola ieiunat. hoc
 est ambo deliquistis aut sola re

medium querit errorem?

Ueni eua iam sobria ueni eua?
Et si te aliquando intemperas. sed
 sed iam in prole ieiunia. **V**eni eua iam
 talis ut non de paradiso excludaris:
 sed rapiaris ad celum. **V**eni eua iam
 sara quam paries filios non in tristitia
 sed in exultatione: non in merore sed
 in risu. **I**saac tibi multiplex nas
 cetur. **V**eni iterum eua iam sara de
 qua dicitur viro: audi sarai uxori
 rem tuam. **D**as tu licet viro tuo
 subdita quod esse te debeat: cito
 tamen soluisi sententiam. ut vir te
 iubeatur audire. **V**eni typum
 et illa pariendo a viro meretur
 audiri. quatenus proficiat sexus qui
 in salua tamen virginitate genera
 uit. **V**eni ergo eua iam maria que
 non solum virginitatis incensum
 attulit. sed etiam deum intulit: vni
 letus et exultans tanto minime
 dicit ysaias. **E**cce ego concipiet
 et pariet filium et vocabitur no
 men eius emanuel quod est interpre
 tatum nobiscum deus. **V**ni hoc mu
 nus. **N**on de terra utique. sed
 de celo. vas sibi pro quod descendet
 christus elegit et sacrauit templum
 pudoris. **P**er unam descendit:
 sed multas vocauit. **V**ni et
 speciale maria domini hoc nomen
 tueit quod significat deus. **E**x ge
 nere meo dicitur sunt et ante multas
 marie. nam et soror aaron maria
 dicta fuit: sed illa maria ama
 ritudo maris vocabatur. **V**eni
 ergo dominus in amaritudine fragili

tatis huane. ut condiciois amaritu-
do dulcesceret: ubi celestis suavi-
tate et gratia temperata. **H**os signifi-
cavit fons maria pluri: eo quod
populus nationum amarus an-
te partem. vel caro nostra temperamento pas-
sionis dominice in usus alteros mu-
taretur. **E**gregia igitur maria
quae signum sacre virginitatis extu-
lit et intemerate virginitatis pro
christo vexillum leuauit: et tamen cum
omnes ad cultum virginitatis sancte
marie aduocentur exemplo.
fuerunt qui eam negaret. **V**irginitatem
virginem perseuerasse. **H**oc tantum
facile legimus silere ea iam dudum ma-
lum. Sed quia causa vocauit in medium
ita etiam prolapsiois eam episcopus ar-
gueret. **I**depinatum non putamus
relinquendum et maxime quia mulie-
rem eam legimus sicut in thana ga-
lilee ipse dominus dicenti sibi virum
non habent respondit. quod mihi et
tibi est mulier. **E**t alibi legimus
quod dixit matheus de ioseph
et maria: inuenta est antequam conue-
nirent in utero huius de spiritu sancto.
Et infra non cognouit eam donec
peperit. et iterum de ioseph: noluit
eam tradere. et fratres domini videtur
significare quod de maria suscepti
sunt. **E**t apostolus ait. **P**ostquam ve-
nit plenitudo temporis misit
deus filium suum factum ex mulie-
re factum sub lege. **Q**uae singula
notanda nobis sunt: ut qui illa
legit sermonis huiusmodi vin-
culo non alligetur. **R**espondeat

itaque suo ordine. **D**e mulieris nomine
quo mouemur ad sexum retulit:
non est corruptele sed sexus vo-
cabulum est. **V**ulgi usus non pre-
iudicat veritati. **D**enique virginitas
primum hoc nomen accepit nam
cum fuisset deus vna de totis
ade et supplerisset carnem in locum
ipsi ipsius edificauit matrem eam in
mulierem. **U**tque adhuc virum non
cognouerat: et iam mulier vo-
catur. **F**ractione quoque huius nominis
non tacet scriptura dicens quia dixit
adam os de ossibus meis et
caro de carne mea: hec voca-
bitur mulier. quia de viro suo.
Scripta est. **E**tiam scripta est matrem de
viro suo: non quia virum expta
ideoque quod diu in paradiso fuit mu-
lier vocata est et cognita viro
non fuit erat: ubi autem eietta est
de paradiso tunc legitur quia adam
cognouit eam mulierem suam:
et tunc concepit et peperit eam
filium. **P**rimo ergo solutus est no-
dus. **S**ecunda questio. quia scriptum est
antiquam conuenirent inuenta est in
utero huius. **C**onsuetudo autem
scripture diuine est ut causam
que suscepta est incedente disse-
rat. **Q**uo soluitur etiam in tunc
questio qua dominus est non cogno-
uit eam donec peperit filium.
Quid ergo postea cognouit?
Strinime. **D**enique scriptum est. **E**go
sum deus et donec senescat
ego sum. **N**am quod igitur postquam
senescerint quia donec dictum

erat deus esse desinit. **I**te m
 ppheta dauid legim⁹ Dixit dñs
 dño meo sede a dextris meis.
 donec ponā inimicos tuos sca
 bellū pedū meorū. **Q**uod sub
 iectis populis nationū qui ante
 videbantur inimici cū salutis auc
 torem negarent simulachris
 seruirent ad dexterā prō filius
 sedē desinit. aut īpetuū non
 sedebit. **Q**uid autē preiudicat ma
 rie si celestis misterij consiliū
 ioseph nō intellexit. et putauit
 vgnē nō esse quā pregnantē nō
 videret. **R**esurrectionē ei⁹ an
 geli ignorauerūt. qd significat
 veritū. tollite portas pñapes
 vras et eleuamū porte etñales:
 et introibit rex glē. **Q**uid ē iste
 rex glē? **I**ntrogant qī ignoret:
 et alij respondent dñs fortis et
 dñs potens ī prelio ipē ē rex glē
 Et repetiuit ppheta eosdē vsia
 los et nichilomin⁹ illi qī igno
 rantes verū interrogauerūt. **D**ic
 ei⁹ spñū ē. **T**ollite portas pñapes
 vras et eleuamū porte etñales
 et introibit rex glē. **Q**uid ē iste
 rex glē? **Q**uōgo potuit diuinū
 scire secretū? qd angeli nesciunt.
 Et ī ysaiē libro habes. qd ē iste q
 veit de edom rubor vestimen
 torū de bozor. Et utiq; minus
 erat hoīem resurrexisse: qī v
 gnē parturire. **E**tē iā helze
 helzei pñabus mortui resurrexe
 rant: nūq; at an nūq; postea
 virgo generauit. **H**oc autē opi

natus ē qd nō traducet eā qī reā
 anq; ab angelo moneretur: pos
 tea at qī fidelis nec dubi⁹ vgi
 nitatis et ei⁹ fiseruauit oraculū
N **E**t illud moneat qd ait qd
 ioseph accepit cōiugē suā:
 et profect⁹ ē ī egiptū. **D**esponsa
 ta ēi viro cōiugis nomē accepit
Eū ēi imiciatur cōiugū: tūc con
 iugij nomē asatur. **N**ō ēi deflo
 racio vgnitatis faat cōiugū:
 sed pñatio vgnitatis cōiugalis. **D**e
 niq; cū iūgit puella cōiugū ē:
 nō cū virili admixtione cognoscat.
Et at fuit desponsata cōnubio
 licet alibi pleni⁹ dixerim⁹ laba
 re satis ē causam celestis misterij:
 ut ab hijs qui mariā graue vtero
 reuerent nō adulteriū vgnita
 tis sed desponsate partus legitti
 mus crederetur. **M**alius ē dñs
 aliquos de sua gnācōē qī de ma
 tris pudore dubitare. **F**rēs autē
 gentis et generis populi quoq;
 consortio nūcupari docet dñs
 qui dixit: narrabo nomē tuū
 frīb⁹ meis. ī medio ecclesie lau
 dabo te. **P**aulus quoq; ait: opta
 bam ergo ipē anathema esse p
 frīb⁹ meis. **P**otuerūt at et fra
 tres esse ex ioseph et nō ex maria:
 qd quidem si quis diligēt⁹ pse
 quatur tueniet. **N**os ea psequē
 da nō putauim⁹: qm̄ fratruim
 nomē liquet plurib⁹ esse cōmu
 ne. **A**n vero dñs ihesus eā sibi
 matrem eligeret que virili se
 mine aulam posset īestare re

lestem q̄i eā īpossibile esset v̄gi-
nalis pudoris seruare custodiā:
et cui⁹ exēplo retete ad ītegritatis
studiū prouocantur: ipā ab h̄y
qd̄ p se ceteris p̄positū foret mi-
nere deuiaret. Et que esset? cui
maius q̄ m̄ri d̄n̄s meritū repo-
neret p̄miū reseruaret? Nul-
li enī vberiora q̄ v̄ginitati
deputauit m̄nera: sicut sc̄p̄
tura nos docet. Sic eī p̄ ysaiā
d̄n̄s locut⁹ ē. Sic dicat spado q̄
ego sum aridū lignū. Hec dicit
d̄n̄s spadomb⁹ quicūq; custodie-
rint p̄cepta mea et elegerint
que ego volo et āplectentur testa-
mentū meū: dabo illis ī domo
mea. et ī muro meo locū noīā-
tum meliorem filiorū et filia-
rum nomē etnū dabo illis. et
non deficiant. Illis p̄mittit et
non deficiant: matrē suā deficere
panebat. **S**z nō deficiat maria
nō deficiat v̄ginitatis m̄grā: nec
fieri poterat ut q̄ deū portauit
portandū hoīez arbitraretur: nō
iōseph vir iustus ī hanc demen-
tiam proruisset: ut m̄ri d̄n̄i
corporeo conuictu miseretur.
Ded t̄n̄ maria suis nō alienis
morib⁹ defendat. Non deficiat
ut dixi. Ip̄e testis ē filij dei: qu-
cū esset ī cruce discipulū matri
cōmendabat ut filiū discipulo
eā tradebat ī m̄rē. Docuit hoc
iōhānes: qui mystica magis sc̄p̄-
sit. Alij eī euangeliste scripse-
runt q̄ ī passione d̄n̄i terra con-

tremuit. Sol refugit p̄secutori-
bus venia postulata ē. iste di-
lectus d̄n̄i qui e pectore eius hau-
serat secreta sapiē et pie volū-
tatis archana ab alijs dicta pre-
terijt. hoc diligenti⁹ p̄secutus ē:
ut mathe v̄ginitatis p̄seuerā-
ciā suo iudicio cōprobarat: q̄
fuit de matris pudore solu-
atus: ne quis eā tanto cōuicio
temerate ītegritatis aspgeret.
Dignū quippe erit: ut qui la-
troni veniā donabat. m̄rē du-
bio pudoris absoluet. **D**icit go
ad m̄rē. mulier ecce filij tuus.
dicit et ad discipulū ecce mater
tua. Ip̄e ē discipul⁹: cui mater
cōmendabatur. **Q**uō maruo tol-
leret vxorē? si fuerat maria
mixto cōiugio aut vsū thori
v̄ginalis cognouerit.

Claudite ora impij: ape-
rite aures pij: audite
qd̄ p̄p̄us loquat. Testat⁹ de
cruce d̄n̄s ihesus. et paulisper
publicam differt salutē: ne
matrem ī honoram relinquat
subsēpsit iōhānes testamento
qd̄ de x̄o legerat: m̄ris p̄udo-
ris defensio testimoniū īte-
gritatis legatur: quo discipulo
m̄ris custodia pietatis gr̄a
cōmendatur. **E**x illo suscepit
eā discipul⁹ ī sua. Non vtiq;
diuortū xp̄us faciebat: non
maria virū relinquebat. **S**z
cū quo virgo habitare debe-
bat? q̄ cū eo quē filij heredē

integritatis sciret esse custodem.
Stabat an̄ cruce mat̄: et fugi-
entibus vivis stabat itrepida.
Videte vtrū pudore mutare po-
tuerit mat̄ ih̄u: que animū non
mutavit. **Spertabat** pijs oculis
filij vulnera p̄ que sciebat om̄ib̄
futurū redēptionē: stabat nō
degeneri n̄r̄ spectaculo: q̄ non
metueret pemptorē: pendeat
ī cruce filius. n̄r̄ se p̄secutorib̄
offerebat. **In hoc** solū esset ut
an̄ filiu p̄osterneret laudan-
dus pietatis affectus. qd̄ super-
stes filio esse volebat. **In hoc**
solū ~~esset~~ ut sin̄ vō ut an̄ filio
moreret. an̄ eodē gestebat re-
surgē: nō ignara fuit mysterij
qd̄ genuisset resurrecturum.
Simul qā publico vsui ip̄endi
mortem filij nouerat: prestola-
batur si forte eadē sua morte pub-
lico muneri adderetur. **Quia** xpi
passio adiutore nō eguit. sicut
ip̄e dñs longe an̄ p̄deat: et
resperi et nō erat adiutor: et
attendi et nemo suscipiebat:
et liberabo eos brachio meo.
Quō ergo extorqueri potuit
integritas marie. q̄ fugientib̄
aplis supplicia nō timebat. ip̄a
se offerebat piculis: cuius tanta
gr̄a ut nō solum ī se v̄ginitatis
gr̄a reseruaret. sed etiā h̄is q̄b̄
viseret integritatis insigne con-
ferret. **Disitauit** ioh̄anē bap-
tistam: et ī vtero n̄r̄is priusq̄
nasceretur exultauit. **Ad** vocem

marie exultauit infantulus: ob-
secutus an̄q̄ genitus. **Nec** īmeri-
to mansit integer corpe: quē in
tribus mensibus oleo quodā sue
p̄ncie et integritatis unguēto dñi
n̄r̄ exercuit: eademq̄ postea io-
hanni euangeliste ē tradita cō-
iugū nescienti. **Dñi** nō miror p̄
reteris locutū diuina misterio:
cui presto erat aula celestū sa-
cramentorū. **Nūc** m̄ dicant
qui serūt hanc questionē. qd̄ ē
qd̄ ait dñs p̄ p̄phetā: nūc reuo-
cabo captiuitatem iacob. et mi-
serabor adhuc dom̄ isrl'. et ifra
cōgregabo inqt̄ eos de gentibus
et cōgregabo eos de regionibus
nacionū et sanctificabor ī h̄is ī
cōsp̄cū genaiū: et scient q̄ ego
sion dñs deus ipsorū dñi appa-
rebo ip̄is in̄ nationes: et non
auertam ampliq̄ faciē meā ab
eis pro eo qd̄ effudi irā meā in
domū isrl'. dicit dñs. **Et** infra di-
cit p̄pheta se vidisse ī monte alto
nimis edificacionē ciuitatis cuius
porte plurime significant: vna
tñ clausa describitur de q̄ sic ait:
et cōverti me scdm̄ viā porte sac-
torū exterioris que respicit ad
orientē: et hec erat clausa. **Et**
ait ad me dñs. **Porta** h̄ clausa
erit et nō aperietur: et nemo
transibit p̄ eā eritq̄ clausa: qm̄
dux h̄c sedebit ī ea: ut manducet
panē ī cōsp̄cū dñi. **Scdm̄** porte
viam intrabit: et scdm̄ viam
eius exibit. **Que** est hec porta

nisi maria: ideo clausa quia uirgo.
Porta igitur maria: per quam christus
intravit in hunc mundum: quoniam
uigualmente fuit partu: et geni-
talia uirginitatis claustra non
soluit. Mansit iteueritum pu-
doris septum: et uiolata integri-
tatis diuine signacula: cum exi-
ret de uirgine cuius altitudinem mu-
dus sustinere non posset.

Hec inquit porta clausa erit:
et non aperietur. Bona
porta maria que clausa erat et
non aperiebatur: transiit per eam
christus sed non aperuit. Et ut do-
ceamus quia porta huius omnis homo per quam
christus ingreditur: tollite inquit
portas principes ueritatis et eleuamini
porte eternales et introibit rex
glorie et uiam magis ergo porta erat
in maria: in qua sedet christus corpo-
raliter et exiit. Est ei et por-
ta uentris. uerum aut sanctus iob:
intenebrescant inquit stelle noc-
tis istius quia non clausit portas ue-
tris in uentre mee. Est ergo et porta
uentris: sed non omnis clausa sed
uerum una sola potuit manere
clausa: per quam sine dispendio ge-
nitalium claustrorum uirginis par-
tus exiit. Ideo propheta ait Por-
ta hec clausa erat et non aperietur
et nemo transibit per eam: hoc est
nemo hominum: quoniam dominus inquit israel
transibit per eam: eritque clausa.
Eadem et post transitum domini
erit clausa et non aperietur a quo
quam nec apta est: quoniam habuit se-

ianuam suam christus: qui dixit ego
sum ianua: quam nemo ab ea
potuit auellere. Hec porta ad
orientem aspicebat: quoniam uerum
lumen effudit que generauit
orientem. peperitque solem iusti-
cie. Audiant ergo imprudentes:
clausa inquit hec porta est: que solum
recepit dominum israel. Inquit
de eo dictum est ad ecclesiam: quoniam
confortauit seras portarum
tuarum. suam portam confortare
non potuit. De confirmauit
profecto: et seruauit tractum.
Denique non est apta. Audiat ergo
per prophetam dicentem: non ape-
rietur. eritque clausa: hoc est
non aperietur ab eo cui des-
ponsabitur: non licebit enim
ut aperiatur quam dominus transibit.
Et post eum que inquit erit clausa:
hoc est non aperiet eam ioseph: quoniam
dicitur ei: noli timere accipere
mariam conjugem tuam: quod enim
ex ea nascetur de spiritu sancto est.
Porta igitur clausa uirginitas
est: et ortus clausus uirgini-
tas: et fons signatus uirginitas.
Hauribus: et clauso pu-
dore aperiri mandatur ut te pauper
agnoscat: claudere ostium ne
temerator irrepat: aperiri me-
tem: serua signaculum. Uirga
quorum a radice uirginitas est. Sic
enim scriptum est. Sicut uirga de ra-
dice uelle: et flos a radice as-
cendit. Non cauata est huius uirga:

sed solida **N**emo go adurat vir-
gam tuā: ut florē suū custodiat
Virga es o vgo nō auueris nō
flectaris ī terram: ut ī te flos
p̄ne radice ascendat **O**rtus
clausus es filia: nēo auferat se-
pem tuū pudoris: q̄a scriptū est
et destruentē sepe mordebit
serpens: sed illam solā auferat
de qua dnm ē q̄ īcensa ē sepe
Ortus clausus es vgo: serua
fructus tuos: nō ascendat ī te
spine: sed oue tue flo. Floreat
Nemo pretē tuū destruat: ne
sibī cōsulacionē **P**adisus es
vgo: etiā caue fons signatq̄
es vgo: nemo aquā tuā polluat:
nemo cōturbet: ut ymaginem
tuā ī fonte tuo semp attēdas
Porta clausa es vgo: nemo
aperiat ianuā tuā: quā semel
clausit sancty et verus. qui
h̄y clauem dauid. qui aperit et
nemo claudit. claudit et nemo
apit. Aperuit tibi scripturas ne-
mo eas claudit: clausit p̄do-
rem tuū. nemo aperiat eū.
Unio inq̄ cito. tene qd̄
habes: nemo accipiat
coronā tuā **Q**ue ē coronā tuā?
n̄ illa de q̄ dnm ē et eris corō
decoris ī manu dnm. **Q**uis
hoc dicit n̄ de quo dixit egle-
siastes est vnq̄ et nō ē scdus.
Quis ē iste? n̄ ille de q̄ dnm ē
m̄gr v̄ vnq̄ ē xp̄s. **U**nus ē:
quia vnigēitus dei filij: vnq̄
quia solus. et ambulat ī tra-

sunt sup̄ mare **H**ic ḡ nō ē scdus
q̄ p̄rē: nō ē scdus quia vnq̄ ē **U**nq̄
ē deus p̄r ex quo oīa et nos ī illo:
et vnq̄ deus ih̄s x̄b p̄ quē oīa et
nos p̄ ipm̄: vnq̄ deus p̄r et vnus
dei filij et vnq̄ sp̄s sancty: sicut
scriptū ē **H**ec at̄ oīa opat̄ vnus
at̄ idē sp̄s: diuidens singulis
prout vult **U**nus inq̄ vnq̄ q̄
vnq̄ deus: nullus scdus q̄ qd̄ vult
facit nō qd̄ inopatur **U**nq̄ go p̄r
deus et vnq̄ dei filij: vnq̄ et vnq̄
q̄ nō duo dij: vnq̄ filij q̄ aī p̄r
vnū ē sicut ip̄e dixit: ego et
pat̄ vnū sumq̄: et vnq̄ sp̄s q̄
vnitas trinitatis ē ī ordine dis-
tincta non tpe **D**ed dicit lectū
ite baptizate om̄s gentes ī noīe
p̄ris et filij et sp̄s sc̄: et obiciūt
q̄ p̄ p̄rē noīauit. sc̄o filij. t̄ro
sp̄m̄ sc̄m̄ **Q**uāquid go q̄ dicit q̄
ewangelij. ī p̄ncipio erat v̄bū
et v̄bū erat apud deū īferiorē
significauit p̄rē: q̄ p̄ v̄bum
dei ī p̄ncipio semp esse ac fuisse
memorauit. **A**ut cū dicit ap̄tus
ī regno x̄ et dei ordm̄ fecit.
Aut cū dicit ip̄e dnm̄ ih̄s. sp̄s
dnm̄ sup̄ me eo q̄ vnxit me ewā-
gelizare paup̄ibus misit me
p̄dicare captiuis remissionē:
eminētiore filio dei sp̄m̄ esse
testatus ē. **A**ditis virgo quō
ista soluant̄. **A**peri ad her au-
res tuas os tuū claudē: aperi
aures ut fidem audias: clau-
de os tuū vt teneas verecūdiā
Deinde legūt illud. q̄ dicit ī

noīe patris et filij et spūs scti: et nō
intelligūt qd' an' p'miseit In noīe
inqt Tres p'sonas quidē signifi-
cavit: sed vniū trinitatis nomen
asseruit Vnus itaq; deus. vniū
nomē. vna diuinitas et tri-
tas Nullus ergo scādus: quia
p'ncipiū omīū. trinitas ē. et trini-
tis p'matus Dup. oīa ē go vniū:
et non ē scādus Vniū ē q' scdm
non habet qā vnicus solus si-
ne patre. solus sū adiutorio: q'
aut respexi et nō erat adiutor

Non ē finis labori ei: qā
pro omībus aduocatus
nr̄ ē apud patrem: et infirmitates
nr̄as ip̄e suscepit. et pro nobis
dolet et infirmatur sicut ait.
Eger erā: et nō visitastis me
Cūq; oculus nō faciat diuicijs:
qā ip̄e ē altitudo diuiciarū sa-
pientie et scientie dei: i quo the-
sauri sunt misteriorū celestīū
Cur go sclo poa' laboram' et
fraudam' aiā nr̄ā tamē bo-
nitatis dispendio: qui nulli
aliq' n̄ huic seruire dno debe-
rem' H' go nō ē scādus Ego cer-
te hoc testimoniū defero lego
qā p'mus ē lego qā nō ē scādus:
illi qui scdm aiūt doceāt lectione
Et dicit aliquis: qā scptū ē p'p'
homo de trā terrenus: scādus hō
de celo celestis Verū antea vi-
deam': de quo dicat Dādus iqt
homo Quasi hoīez dixit scdm:
et dico nō solum scdm lego ho-
minē. sed eā nouissimum.

Deniq; sic habes factus ē p'mus
homo i aiā viuente: nouissi-
m' adam i spm̄ viuificantē
Vide demētiā x' ip̄e ē p'mus
et nouissim' Qui p'erat p'p'
nos se nouissimū feat: p'mus
qā p' ipm̄ omīa: nouissim' qā
p' ipm̄ resurrectio Descendit
em̄ et proiecit se ut caderet:
infra omīs se faciens. ut oēs
iacentes leuaret. Vn' et ait
ecclesiastes q' si caderit vniū
eriget sociū suū: et ve illi q'
vniū reciderit et nō ē scādus
qui eū erigat Equidē si dor-
miant duo calor ē illis: et
vniū quō calefiet: Hoc ē qui
x' h' scādus et si caderit re-
surgit et si mortuus fuerit
reuiuifcet: qā adest illi q' vēit
ignē mittē i terram Deniq;
et helyzeus cū puerū resusci-
taret sufflauit illi: ut infir-
deret vite calore Habeto go
teatū huic ignē i pectore tuo:
qui te resuscitet ne frigus tibi
p'petue mortis inrepat

Hic go iuuenis se proiecit
qui vēit p' mariā: et ef-
fundebat vite calorem pectorib'
audienciū Vn' dicit illi i exā-
gelo Romē cor nr̄m ardens
erat i nobis: cū apiret nob'
scpturas: Hic ē iuuenis scādus
ut dicit ecclesiastes vidi vni-
uersos qui viuūt qui ābulat
sub sole cū iuuenē scādus: quib'
resurgit pro eo: Quis eī pro

x^o resurget: ai ille p oibus resur
 rexit. et i illo omis resurrexer
 rint. ai spem resurrectionis acce
 perint De x^o at dicitu liquet ai
 aditus congrue istu loai ai be
 nedictione ul' pphcia iacob: q'
 ait de iuda. quis suscitabit eu?
 non utiq; alter: qz ipse se susci
 tavit sicut ipse ait soluite tepla
 hoc et i triduo resuscitabo illud:
 hoc at dicebat de teplo corpis sui
 Illud quoq; ve soli x^o coueit qd'
 addidit: no e finis oi populo ei?
 qa populus x^o innumerabilis fine
 non h: au fides resurrectionis
 etne ppetue vite acquirat etate
 Deom carne itaq; et iuuenem
 dicit: et tade ul' resurge dubiu
 non e. Deniq; et illud atteruit:
 qz optimus puer paup et sapiens
 Paup ei factus e: ai esset di
 ues Ipe go rex isrl' transiit
 hanc porta. ipse dixit sedet i ea
 qn vbu caro fin e et habitauit
 i nobis: qz rex sedens i aula re
 gali vteri vgnalis ul' i olla
 feruenti: sicut scriptu e: moab
 ollula spei ul' olla spei mee.
 Vtriusq; ei i diuisi rodian? tuc
 nitur Aula regalis e vgo que
 non e vno subdita: sed deo so
 li: e et olla vterus marie: que
 spu feruenti qui supueit i ea
 repleuit orbem terraru ai pe
 pete saluatore Qui madaucat
 i porta sedes utiq; tibu illu: de
 quo dicit: me? ab? e: ut fuaa vo
 luntate pris mei q' i celo e.

O Diuitias mariane vgitat
 Quasi olla ferbuit: et q
 nubes pluit i tras gna x^o Dptu
 e et de ea Ecce dno vait: sedens
 sup nube leuem. q couigij onera
 nesciuit: vere leuem que leua
 uit huc mudu de graui feno
 re peccatoru Leuis erat q reissio
 ne patru vtero gestabat De
 niq; deuauit iohane i vtero
 constitutu: qui ad voce eius exili
 uit: et infans exultauit i gau
 dio: pub sensu deuocois q spi
 ritus i fusione vitalis aiatus
Exapite igit exapite sacre vir
 gines nubes huius pluuia spi
 ritalem temperamentu flagran
 tie corpalis: ut corpus omnes
 restinguatis ardores. atq; intina
 mentis vte humescant. Huius
 ymbre nubes sacrate. pris nri
 anuciauerut nobis salutem
 mundi futuru: huc ymbre sig
 nificabant esse venturu stil
 licidia stillancia sup terra q
 ieroboal poposat et emeruit
Bona nubem sequimur? que
 fontem intra se genuit: qui
 rigauit orbem terraru **E**xci
 pite go voluntaria pluuia plu
 uiam bndictionis: qua heredita
 ti sue dno effudit: excipite
 aqua et no effluat vobis. Na
 nubes e. diluat vos et sacro
 humore pfundat: qa olla est
 spu vaporet etno **E**xapite
 itaq; ex hac moabiti de olla
 gne celestis vnguentu: nec

veream̄ ne deficiat qđ exinaniti
tū ē et plus redundat? qñquā
ī oīs trā odor ei⁹ exiit: sicut
scptū ē **U**nguētū exinanitū
nomē tuū: p̄ptēā adoleſcētule
dilexerūt te **D**escendat vng
uentū istud ī aīe p̄cordia vis
cerūq; secreta: quo nō delicia
rū odores scā maria: sed di
uina gr̄ae spiramēta redole
bat **H**er pluuia eue restitit
appetēnaa? hoc vnguētum
fetoze hereditarij erroris ab
sterſit: hoc vnguētū maria
soror lazari ī pedes dñi effu
dit: et tota dom⁹ pio repleta
odore fragrauit. **N**ec vlla
se paup̄rem putet: nulla se
arbitretur inopē: nulla me
tuat ne p̄ciosum hoc vnguētū
onere non possit: aut fontē
istū putet esse venalem **Q**ui
sitis inat̄ ite ad aquā: et quā
nō habetis argētū ite emite
et bibite sñ argento **E**t sñ ar
gēto redimem̄ **I**deo paup̄ fac
tus ē dñs cū diues esset: ut
eū om̄s emant: et egenos p̄
cipue sua paup̄tate locuple
tet **P**ate igit̄ vasa dñi: ut ex
cipiatis hunc fontē aque viue
fontē v̄ginitatis itegritatis:
vnguētū. odore fidei. et sua
uis misericordie. gr̄na floru
lentū? induam̄ agni ei⁹ īno
rētia: q̄ cū malediceret non
maledixit no cū p̄tuleret nō

reperauit.

Hanc imitam̄ filie cui
pulchre conuēit illud:
qđ de etiā p̄phetatū ē: **S**peno
si facti sūt gressus tui ī calna
mentis filia aminadab: eo
q̄ spenose eclesia ewāgelij
p̄dicatione p̄cessit. **S**penose
p̄cedit aīa que corpe velut
calciamentō vtitur: ut qđ velut
suū possit sñ īpedimēto vllō
tritū ferre vestigiū **I**n hoc
calciamentō spenose p̄cessit
maria: q̄ sñ vlla cōmixtione
corporee consuetudinis auto
rem salutis v̄go generauit
Un̄ egregie iohannes ait.
nō sum dign⁹ solue' corrigiā
calciament̄ ei⁹: id ē nō sū dig
nus itarnatiōis misterii cō
p̄hende' angustijs mēis hu
mane atq; inopis vilitate ser
monis absolue' **U**n̄ et ysaias
dixit: generatiōē ei⁹ quis
enarrabit? **S**penosi go gres
sus ul' mane ul' etiā: qm̄ spe
ciosi pedes ewāgelisancium
Quā pulchra etiā illa que
ī figura etiā de maria p̄phe
tata sūt: si tñ nō membra cor
poris sed misteria genera
tionis ei⁹ intendat. **D**icitur
ei ad eā moduli femorū tuorū
similes torquibus opa ma
nuū artificis: umbilicus tuus
crater tornatis nō deficiēs
mixto? venter tuus sicut a
ceruus tritici. minuti it' lilia

eo qd totmēs sibi sit i omibz x^o
 ortus ex v̄gine **D**icit vidores
 solent seculariū phozū strenuo
 rū vrozū donatis torquibz
 honorare ceruices: ita ingū
 nr̄m leuauit ut fidelū tolla
 vtutis v̄gnibus coronaret
Dere at̄ aliuis ille marie tra
 ter tornatilis i quo erat sapiā:
 q̄ misit i traterē v̄mū suūm
 i deficiētē cognitiōis pie gra
 ciam diuinitatis sue plethudine
 submistrāb̄ **I**n quo v̄gis vtero
 simul aceruis tritici et lilij flo
 ris gr̄a germābat: qm̄ et gra
 nū tritici generabat et lilū
Granū tritici scdm̄ qd̄ sc̄ptū
 ē **A**mē amē dico vobis: nisi
 granū frumētū cadens i trā
 mortuū fuerit ipm̄ solū ma
 net **S**z qā de vno grano tri
 tici aceruis factus ē cōpletū
 ē illud p̄phetiā et cōualles
 habundabunt frumento: qā
 granū illud mortuū pluri
 mū fructū attulit **H**oc itaqz
 granū om̄s hoīes p̄petua ce
 lestū mūnerū esca saturauit
Cōsumatū ē illud p̄phetiā oris
 eloquiū dicēte eodem dauid:
 cibauit eos ex adipe frumētū
 et de petra melle saturauit
 eos **I**n hoc grano fesse enā
 lilū diuina testantur eloqā:
 qā sc̄ptū ē **E**go flos campi:
 et lilū cōuallū **D**icit lilū
 i medio spinarū xp̄s erat
 lilū i medio spinarū: qm̄ eāt

i medio iudeorū
Hodi v̄go qd̄ dicit lilū
 cōuallū iat: id ē humili
 lū aiārū et mitiū **E**sto go
 mitis huilis atz māsueta:
 ut i te fiat lilū xp̄s germi
 net: **D**e quo alibi habes labia
 ei) lilia stillanaa mirrā ple
 nam: id ē q̄ x^o passionē lo
 quūtur et suo ore cōcelebrāt:
 ac mortificationē ei) i suo cir
 cūferūt corpe **X**p̄i lilia sūt
 specialit̄ sacre virgines: qua
 rū ē splendida et immaculata
 v̄ginitas **U**n̄ pleriqz accipi
 unt qd̄ etiā videat̄ dicere
 ego sum flos cāpi et lilium
 cōuallū que i hac valle con
 ualle istū mūdi gr̄am boni
 odoris exalat **S**edula cōfes
 sione pietatis **D**eniqz et alibi
 dicit frater meus descendit
 i ortum suū i phialas aro
 matū pasce i ortis et collige
 lilia **E**go fr̄i meo et fr̄i me
 m̄: qui pasat int̄ lilia **E**x
 illo ergo vtero marie diffu
 sus ē i hūc mūdu aceruis
 tritici minuit int̄ lilia qm̄
 natus ē xp̄s: cui dicit p̄phe
 ta dauid **B**ndicēs coronā
 anni benignitatis tue: et
 cāpi tui replebūt̄ vbertate
Inguescent speciosa fines
 deserti: et exultationes col
 les attingentur **I**nduti sūt
 arietes omiū: et cōualles
 habū dabūt frumento: et t̄

clamabunt ypnū dicent **Quis**
ē ānus dñice boitatis? n̄ ille de
quo dicit scriptura: **Tempo accep-**
to exaudiui te: et ī die salutis
adiuui te. qñ populorū fidem
calesia fecūdauit: iusticia in-
duit sacerdotes: **Un̄** et ap̄lus
dicit **Ete n̄ tēpus acceptabi-**
le: ecce n̄ dies salutis: qñ vēt
dñs p̄dicare annū dñi acceptū
et diē retribuatōis: sicut ī eua-
gelio suo ip̄e memorauit dices
Sp̄itus dñi sup me: p̄p̄t qd̄ vne-
it me et cetera **Tūc** go dñs ex
opibus suis et gla et honore sui
temp̄s coronauit aduentū: totū
ēi ille ānū cōiūctōis ei⁹ ī hoc
mūdo diuisarū habuit certā
passionū **Dicit** herodē puul⁹
de quo ī passione ifanciū tum-
phauit esuriuit sitiuit⁹ p nob
cōtumeliarū ī digna tollerauit:
crucē ascendit: mortu⁹ ē p nob
Uides quāta etāniā pass⁹
ē: sed tñ nō auar⁹ exactor
p̄mij aū habūdauit vna celest⁹
corona **Unde** egredim̄
filie iherlm sicut vob hortatur
scriptura diuina ī cantū cāticorū
Egredim̄ et videte regē salo-
monē ī corona q̄ coronat eum
mat̄ sua ei⁹ ī die sp̄salū ei⁹
et iocūditatē cordis ei⁹: qā fe-
cit sibi mat̄ caritatē a filiab⁹
iherlm **Hoc** ē egredim̄ ex hys
angustis et solitudinib⁹ cor-
poralib⁹: egredim̄ ex hac de-
lectatione carnali: peregrina-

mini de corpe ut adesse dñō pos-
sitis: qm̄ qui ī carne sūt dñō
placē nō possūt **Dicit** go vob:
qz nō estis ī carne sed ī spū
Ergo at ī spū si potueris cōpre-
hende salomōis veri illū pa-
cifici caritatē quā fecit sibi ip̄e:
et ideo coronā accepit a matre
biā m̄re iherlm **Beaty** et ma-
rie vterus q̄ tñ dñm coronat
qñ format coronat eū qñ gene-
rauit: qz et si eū sū aliq̄ sui o-
peracione formauit: qz spū
sanct⁹ sup eū ī v̄gine v̄n et
ip̄e aut inopatiū meū viderūt
oculi tui: tñ hoc ip̄o qd̄ ad oīm
salutē eū cōcepit et pepit co-
ronā capiti ei⁹ etne pietatē ip̄o
fuit ut p̄ fidem credentiū fieret
oīs vni caput x̄ **Inopata** ē
go caro x̄: quā ut maria v̄go
cōciperet inuolatō quodā no-
uoq̄ itarnatōis misterio sine
vlla virilis semē admixtiōe
diuine gr̄a dispositōis qd̄
erat carnis assūpsit ex v̄gine:
atq̄ ī illa nouissimi adā īma-
culati hoīs membra format
Notēz audis: sed sup̄ hōiez itel-
lige qā scriptū ē: nō coqueb̄ ag-
nū ī lacte m̄ris sue **Et** alibi
legis: et homo ē et qd̄ cognos-
cet eū: **Ergo** nō debes agnū
illū ī quo plenitudo diuini-
tatē corpaliū īhabitat cōdiuo-
nis humane virib⁹ estimare
et maiestātē īcōprehensibil
p̄tatōis degeneris condiciōis

208
Infinitate concludere Non est illud per
ferte fieri abū iacob roxit i lacte
quo ysaac p̄ ita ē delectatq: ut
ei p̄rogatiuā om̄es b̄ndictiois
p̄phetica sobrietate conferret.
Et ideo ap̄lus s̄p̄s̄u suam lactis
tenuis esse abū doct̄ne dicit: q̄
oīs q̄ alitur lacte exp̄ers ē
verborū iusticie: p̄uulus ē
ē: p̄fectorū at̄ ē solida esca.
Et tu igit̄ filia sume stolam
illam mulieris pie op̄atiois
studio cōtextam: q̄ manus
suas ap̄it pauperi et luc̄na ei
nō extinguitur. i tota nocte
ab̄ indue te et h̄ ep̄ulas af
fer ad pat̄ē: ut dicat qd̄ est
q̄ tā ato venisti filia. laudās
adhuc i tenera etate: p̄rudē
tiam quoz pie deuoc̄iois af
fectū et dicat tibi crede ad
me filia odoratq: q̄ odorem
vestimentorū tuorū b̄ndicat
te dicens. ecce odor filie mee
sicut odor agri pleni quē be
nedixit d̄ns. et det tibi d̄ns
de roze celi desup̄. et ab̄ vber
tate terre habundāciā. at̄ h̄s
adiūgat qui maledixit tibi
maledictq: est. et qui b̄ndixit
tibi b̄ndictq: est. Hac stola in
ditus iacob hoīez vidit: et
ab̄ eo q̄ a d̄no deo b̄ndictio
nē popos̄at. et appellauit lo
cū visiois. Hac stola i ditus
vidit illam stolam xp̄i: de
qua ait. lauabit i vino stolā
suā. Et b̄ndixit ioseph dicit̄s:

filij ampliaty me ioseph. filij
meus ampliaty Zelatus me fi
lij meo adolescentiaoz ad me re
uerte: significās d̄n̄te resur
rectionis insigne. Et addidit.
B̄ndictio patris tui et m̄ris
tue p̄ualuit sup̄ b̄ndictiones
monaciū manenciū et desideia
collū et̄norū id ē sup̄ regē gr̄e
Hanc sume stolam ut̄ induas
x̄m at̄ i ei⁹ agnitione renouabis
Iudue go sicut electa dei visc̄ra
misericordie benignitatē. hui
litatē. paciēciā. modestiā. cari
tatē q̄ ē vnitatis vinculū: ut
nemū q̄t̄p̄ debeas n̄ ut iuice
sorore tuā diligas nec gr̄e ei⁹
iuideas: sed quo probatioze
videis imiteris: ut sit i te pax
x̄. et gr̄a et v̄bū dei habitet
i corde tuo. at̄ hui⁹ mūdi. p̄
fugas cōtagiones. Semel mūdo
mortua ne queso tetigeris ne
attaminaueris q̄ sūt istū mūdi:
sed semp̄ i psalmis et yp̄nib
et cantas spiritualibus abdu
cas te ab hui⁹ scli cōiustione
nō hōi sed deo cantans: et sicut
sc̄a fac̄bat maria cōferas i or
de tuo q̄ bona quoz agnicula
rumines i ore tuo p̄cepta di
uina. et dicas et tu. exercebor
i mirabilib⁹ tuis. nec dormitet
aut stillet aīa mea p̄ tedio.
P̄tilluadia ei⁹ eniūt hoīez tpe
hyemali: aīa at̄ p̄fecta non
stallat: i qua nulla grauioris
ē ruina pat̄: sed manet i domo

sua et ioffense habitacois no-
uitate letatur et fruatur At si
aliqui forte nitentis: dicas co-
firma me i verbis tuis.

Nunc ad te deorsus omib9
pat9 glorie vota couerto
cui9 pietati iexcusabile9 gratias
agim9: qd i virginib9 sacris
angelozu vita videm9 iterris
qm i paradiso quoda amiserat9
Quid ei ul ad imitanda vgi-
nu studia cofirmandaq; vir-
tute ul ad cotelebranda vgni-
tatis gloriā plus coferre po-
tuisti? qm ut deus nasceretur
ex vgrine? Ampli9 nobis pfiut
culpa qm nocuit: i quo redēptio
quide nra diuinu mun9 iueit:
sed ipē quoz vnginit9 filius tuus
uenturus i terras suscipe qd aut-
sum ē puriore carnis sue ge-
neracione repire nō potuit:
quā ut habitacione celesti aula
virginis dedicaret i qd esset et
imaculate castitatis sacrariū
et dei tēplū. ¶ Quid at illud at-
texam? qd diuino tuo mune9
cū sab moyses et aaron vgo pe-
des p fluxus duxit hebreozu
exeratu. Relinquo vetera?
pnuata non quero: Satis ē ista
nobilitas familie viginali

Ut queso ut tuearis hac
familiā tuā: q tibi ser-
uire tibi aiāz suā tibi itegri-
tatis sue studiū dicare pre-
supsit qm sacerdotali munere
offero affectu patrio comendo?

ut ppriā9 presul ei conferas q
ciam quo celestū thalamozu
imozantem aditis Sponsum
exauciat mereat? vide itro-
ducatur i cubiculū dei sui re-
gis mereat? audire dicēte
sibi ades huc a lybano spon-
sa ades huc a lybano trāsibis
et ptransibis a pncipio fidei
ut transeat scilicet ad illa et-
na ptranscat Intende igit9
i tuū mun9 pz cui sanctifi-
cando nulli9 consiliū requi-
sisti sed ipē sn villo petitore
atq; arbitro tāta cotulisti gra-
ciam quātā an oracula di-
uina acedē nemo potuisset
ut i suo utero deū virgo por-
taret. cui9 progatiua mu-
neris prouocata crebrescūt
studia vgnitatis et sacre
itegritatis exempla quib9
h9 quoz famula tua ad hui9
remodi vntutis grā lacessita
tuis assistit altaribus non
rutilanti cesarie flauū defe-
rens armē quo ewāgelica
illa mlr scā maria pedes x'
sedula pietate deterfit et
domū totā effuso impleuit ong-
uento sacrū offerens vela-
men consecrandū Adest
puella quā nō nuptiarū ves-
tes nō premia non onerati
pondus uteri votiūo nuptu-
ris dolore solliantent: sed quē
imaculatos sibi fidei part9
et pietatis exposcit ut i utero

accipiat de spu sco et spm salu
tis deo feta pturiat. **¶** ut ista
procede possit meitoru gra: tu
teus p̄ om̄ps suffragia cōmē
dacoib̄ adiuuge Non ē solita
ria dos pudoris ē. **¶** Ductingat
sacre v̄ginis crines. modestia
sobrietatis cōtinentia. ut vir
tutū acineta comitatu pur
pureo dñia sanguis redimi
ta velamē mortificationem
dñi ih̄u ī sua carne circūferat
Hec oī sūt meliora velamina
q̄ sūt idumēta v̄tutū: quibus
culpa obtegit̄ īnocentia reue
latur **Hijis** igit̄ famulā tuam
ī due vestimēti q̄ ī oī tpe mū
da sūt: mūdū eī manet qd̄
q̄ nulla īterueniens culpa
fustauerit. ut ei iure dicatur
qm̄ placuerūt deo facta tua.
In oī tpe sūt vestimēta tua
candida: et oleū ī capite nō
desit quo facies suas mysticas
possit accende. sū ut cū veniēt
sponsus mt̄ illas sapiētes vir
gines celesti thalamo digna
numeretur: que deuocōis ac
fidei sue ḡuitatis q̄ lūmīe mū
nis sacre professioib̄ illūmi
nant. **Tuere** igit̄ anallā tuā
p̄ caritatis et gl̄e ut q̄ ī orto
clauso q̄ fonte signato teneat
claustra pudicitie. signacula
veritatis: agrū suū colere no
uerit quē colebat sanctus iacob:
et sexagesimos et centesimos
quoz fructus capestat ī huius v̄tu

tibus et fortitudinib̄ agri **Du**
cites ī ea gr̄a et resuscites cari
tate: īueniat quē dilexit. tene
at eū nec d̄ttat eū donec bo
na illa vulnera caritatis excipi
at q̄ osculis p̄ferūt. **Semp** pa
rata noctib̄ et diebus toto spū
mentis īuigilet: nūq̄ verbum
eā inueiat dormientē **Et** qm̄
vult se dilectus tuus sepius que
ri ut exploret affm̄. recurrētē
sequat. **excet** fides et aīa ei
ī v̄bo tuo. peregrinet̄ corpe
ut assit deo: vigilet cor eius
caro dormiat. ne male īcipiat
vigilare pat̄s. **Tu** dñe adiuuge
alios sacre v̄ginitatis ornato
adiuge sedulos pios cultus. vt
nouerit suū posside. vas no
uerit humiliari. dilectionē te
neat veritatis murū. pudoris
septū. nō pinee velamē ei
nō vincant cypressi pudici
ciam ei nō turtures. simpli
tate ei nō vincant colūbe
Dit ī corde ei simplicitas. ī
verbis modus. erga omēs pu
dor. pietas q̄ p̄m̄quos. circa ege
nos et iopes misericōdia qd̄ bonum
ē teneat. ab oī specie mala ab
stineat: veniat sup̄ eū b̄ndictio mo
rituri. et os vidue b̄ndicat eā
Pone ut signulū v̄bū tuū ī cor
de eius: ut ī on̄ibus sensibus
et opibus ei x̄s eluceat xpm̄
itendat. x̄m loquat. a q̄ nō pos
sit excludē caritate. nec p̄seu
cio nec gladiū. nec p̄adum:

sed confirmata in omni verbo et opere bono. gloriam tuam induat et in tua gratia consistat in hoc mundo. Sanctifices eam in veritate et virtute confirmes in caritate connectas. atque ad illam celestem gloriam pudicitie et integritatis coronam illibatam immaculatamque diuino tuo favore perducat. ut illic agni tui sequatur vestigia. in meridiano pascatur. in meridiano maneat. nec in grege sodalium incidat. sed agnus tuis admixta sine offensione uersetur. comes uirginum pedisse qua mirarum.

Credere itaque tu domine ihesu in die sponsalium tuorum suscipe iam dudum deuotam tibi spiritum. nunc etiam professione: imple agnitione voluntatis tue. assumes ab initio in salutem in sanctificationem spiritus et fidei ueritatem: ut dicat famula tua tenuisti manum dexteram meam et in uoluntate tua deduxisti me et in gloria assumpsisti me. Aperi manum tuam et imple auiam eius benedictionem: ut saluum facias sperantem in te. et fiat uas in honorem sanctificatum utile domino. Ad omne opus bonum paratum per illam eternalem crucem per illam uenerabilem gloriam trinitatis tui est honor et glorie perpetuitas patri deo filio et spiritui sancto nunc et semper per omnia secula seculorum. Amen.

Explicit liber beati ambrosii episcopi de uirginitate marie professione et fidei confirmatione

Incipit epistola Gratiani Augustini filii Valentiniiani maioris ad beatum Ambrosium mediolanensem episcopum.

Ambrosio religioso sacerdoti omnipotentis dei gratianus augustus. Cu-

pio valde quem recordor absentem ut cum quo mente sum. cum eo etiam corpore sum presentem. Festina igitur ad me religiose dei sacerdos ut doceas doctrinam ueram credentem. Non quo contentior studeam. aut uelut deum uerbis magis quam mente complecti. sed ut magis aperto pectore reuelatio diuinitatis insidat. Dorebit enim me ille quem non nego quam fateor deum ac dominum esse meum. Non enim obiciens quam in me uideo creaturam. quia christo nichil me addere posse confiteor. uelle tamen ut etiam patri me commendem filium predicando. Non ego in deo verebor inuidiam. non me talem laudatorem putabo. quam diuinitatem uerbis augeam. Ego infirmus et fragilis quantum possum predico. non quantum est ipsa diuinitas. Rogo te ut in deo ipsum tractatum quem dederas augeto illic de spiritu sancto fidelem disputacionem scripturis atque argumentis deum esse conuince. Diuinitas